

ΤΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

ΗΤΟΙ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΑΙΣΜΑΤΩΝ

ΥΠΟ

ΠΟΔΑΛΕΙΡΙΟΥ

Handwritten signature and a blue ink stamp that reads: **ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΘΗΧΑΣ**
ΕΦΟΡ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ "ΚΡΑΤΟΥΣ", Θ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ

1 — Όδός Αριστείδου — 1

1911

ΤΑ ΑΙΘΙΟΠΙΑ

ΕΠΙΟΤΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΟΠΙ

ΠΟΔΑΓΓΕΙΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ "ΚΡΑΤΟΥΣ" Ο. ΤΣΑΒΕΛΑ

1911

ΤΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ

Η Τ Ο Ι

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΑΙΣΜΑΤΩΝ

ΥΠΟ

ΠΟΔΑΛΕΪΡΙΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ "ΚΡΑΤΟΥΣ", Θ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ

1 — Ὀδὸς Ἀριστείδου — 1

1911

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οἱ ἐθνικοὶ ἡμῶν χοροὶ εἰσὶ τίμιον καὶ λαμπρὸν ἔθιμον τῶν ἡμετέρων προγόνων, ὅπερ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διεφύλαξε διὰ μέσου τῶν αἰώνων ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην, καὶ διὰ τῶν παραδόσεων περιέσωσε τοῦτο μέχρι τοῦ νῦν ἀλώδητον, ὡς ἀναμφισβήτητον τεκμήριον τῆς καταγωγῆς του. Τὰ πρὸς ὀρχήσεις ᾄδόμενα ᾄσματα βεβαίως μετεβλήθησαν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἔννοια αὐτῶν μετοχετεύθη οὕτως εἰπεῖν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ νεώτερα χορευτικὰ ᾄσματα, ὡς ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῶν περισωθέντων ἀρχαίων ᾄσμάτων, ἐκ τῶν μυθολογικῶν διηγημάτων καὶ τινων ἀγροτικῶν εἰδυλλίων.

Τοιαῦτα χορευτικὰ ᾄσματα ὑπάρχουσι πάμπολλα παρ' ἡμῖν· ἐκ τούτων δὲ πάντων ἡμεῖς συνελλέξαμεν ὅσα ἐκρίναμεν προσήκοντα πρὸς τὸν σκοπὸν ἡμῶν, δηλονότι ὅπως χρησιμεύσωσιν εἰς σπουδὴν καὶ ἄσκησιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν χορῶν, ὧν τὴν περισσὴν χάριν καὶ τὴν μεγάλην ἐθνικὴν σημασίαν, ἀγαθῇ τύχῃ, κατενόησεν ἀρτίως ἡ παρ' ἡμῖν κοινωνία. Μέγας δὲ ὀφείλεται ἔπαινος εἰς τὰς εὐγενεῖς κυρίας, αἵτινες ἐν πνεύματι ἑλληνικῷ παιδαγωγηθεῖσαι, ἐτήρησαν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῶν ἀμείωτον καὶ ἀνεπηρέαστον τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, καὶ διὰ τοῦτο ἀνέλαβον φιλοτίμως νὰ καλλιεργήσωσι καὶ διδάξωσι μεθοδικῶς τοὺς σεμνοὺς καὶ χαρίεντας ἑλληνικοὺς χεροὺς.

Ἡ συλλογὴ αὕτη περιέχει δεκαοκτὼ χορευτικὰ ᾄσματα αὐτοτελῆ, δηλονότι οἱ στίχοι αὐτῶν ἔχουσι τὸν συνειρμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ᾄσματος, ἕκαστον δ' αὐτῶν ἔχει ἴδιον μέλος καὶ ἴδιον χορόν. Περιέχει δὲ προσέτι καὶ ἑξ σειρὰς διστίχων, ὧν ἕκαστον ἔχει ἰδίαν ἔννοιαν καὶ δὲν σχετίζεται συνήθως μετὰ τοῦ προηγουμένου· ὁσάκις δὲ τυχὸν σχετίζεται μετ' ἐκείνου, ἀποτελοῦσι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνταπόκρισιν. Ἐλάχιστη δὲ σειρὰ διστίχων ἔχει δύο καὶ τρεῖς μελωδίας καὶ ἐπομένως ἰσάριθμα εἶδη χοροῦ. Εἰς τὸ τέλος δὲ προσετέθη καὶ ἓν μικρὸν εἰδυλλιον, ὅπερ ἐκρίναμεν ἄξιον καταχωρίσεως ἕνεκα τῆς ποιητικῆς τοῦ ἀξίας.

Οἱ στίχοι τῶν ἐν λόγῳ ᾠσμάτων συνίστανται ἐκ 15, 13, 11 καὶ 8 συλλαβῶν, καὶ διαιροῦνται εἰς δύο ἡμίστιχα, ἅτινα εἰς τοὺς μεγάλους στίχους ἔχουσιν, εἰς μὲν τὸ α'. ἡμίστιχον 8, εἰς δὲ τὸ β'. 7 συλλαβάς. Ἡ ἁρμονία δὲ αὐτῶν βασίζεται ἐπὶ τοῦ τόνου, διὸ εἰς μίαν λέξιν πολυσύλλαβον, μία τῶν συλλαβῶν προφέρεται μετὰ τόνου μεγαλειτέρου. Τῶν μεγάλων δὲ στίχων, τὸ μὲν α'. ἡμίστιχον τονίζεται εἰς τὴν ἕκτην ἢ τὴν ὀγδόην συλλαβήν, τὸ δὲ β'. ἡμίστιχον πάντοτε εἰς τὴν ἕκτην. Ὡσαύτως δὲ χάριν τῆς ἁρμονίας καὶ πάντες οἱ ἄλλοι τόνοι τοῦ στίχου τίθενται εἰς τὰς ἀρτίας συλλαβάς, παρεκτὸς μόνον τῆς πρώτης, διότι ἐὰν τονισθῇ περιττὴ συλλαβή, πλήττει δυσαρέστως τὴν ἀκοήν. Ἐνίοτε ἐν δίστιχον χάριν τοῦ μέτρου καὶ τοῦ μέλους συμπληροῦται διὰ τῆς παρεμβολῆς μιᾶς ἢ δύο λέξεων πάντῃ ἀσχετῶν πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ᾠσματος, ἐν εἴδει ἐσωτερικοῦ ἐπωδοῦ, ἢ διὰ τῆς ἐπαναλήψεως συλλαβῶν ἢ λέξεων αὐτοῦ τοῦ ἰδίου στίχου.

Ἡ τῶν στίχων δὲ μελοποίησις παρήγαγεν, ὥς εἰκός, τὰ ᾠσματα. Τὸ μέλος δ' αὐτῶν δὲν ἔχει πλέον τῶν δύο στίχων, εἶνε οὕτως εἶπεῖν μονότονον· ἀλλ' ἡ μονοτονία δὲν εἶνε αἰσθητὴ ἔνεκα τῆς ποικιλίας τῶν ἐναλλασσομένων στίχων. Οὗτοι δὲ ᾄδονται ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν δύο ἡμιχορίων κατὰ τρόπον στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς, καὶ ἐπαναλαμβάνονται δις πρὸς μείζονα ἔκφανσιν τῆς ἐννοίας τοῦ ᾠσματος. Ὅσακις δὲ ὑπάρχει καὶ ἐπωδός, ταύτην ᾄδουσιν ἀμφοτέρω τὰ ἡμιχόρια συνάμα. Τὸ ᾠσμα συνοδεύει συνήθως καὶ μουσικὴ ἐνόργανος, ἣτις καθιστᾷ τὸ μέλος ἡδύτερον καὶ ἐξεγείρει τὸ αἰσθημα πλειότερον· συντελεῖ δὲ προσέτι καὶ εἰς τὸ διατηρεῖν τὸ ἴσον τοῦ ρυθμοῦ. Ἀρμόζει δὲ ἐνταῦθα ἡ μουσικὴ ἢ ἐξ ἐγχόρδων ὀργάνων συνισταμένη (λύρα, κιθάρα, φόρμιγξ παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις).

Ὅπως δὲ κατασταθῇ μᾶλλον αἰσθητὴ ἢ ἐκδήλωσις τοῦ αἰσθήματος, ὅπερ θέλομεν διὰ τοῦ ᾠσματος νὰ ἐκφράσωμεν, προσετέθησαν, ὥς ἐγένετο καὶ ἐν τῇ παρ' ἁρ-

χαίσις ὀρχηστικῇ, αἱ μιμητικαὶ κινήσεις τοῦ σώματος ὅλου μάλιστα δὲ τῶν ποδῶν, δηλονότι ἡ **ὀρχησις** εἶται ὁ **χορός**.

Τοιοιουτρόπως οὖν ἐκ τῶν ἐλληνικῶν ᾠσμάτων παρήχθησαν οἱ ἐλληνικοὶ χοροί, καὶ ἐπομένως ἕκαστον ᾠσμα ἔχει ἴδιον χορόν, προσηρμοσμένον ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτό, καὶ ὅστις οὐδέποτε ἐκτελεῖται μόνος, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τῇ μολπῇ ἐκείνου καὶ συγχρόνως μετ' ἐκείνου. Διὸ καὶ αἱ ὀρχήσεις αὗται, αἱ πρὸς τὸ ᾠσμα ὀρχούμεναι, καλοῦνται **ὑπορχήσεις**.

Ἐκ τῶν ρηθέντων ἄρα νοεῖται οἰκοθεν ὅτι μεταξὺ τῆς ἐννοίας τοῦ ᾠσματος καὶ τῶν κινήσεων τοῦ χοροῦ ὑπάρχει σχέσις καὶ ἀναλογία, ἥτις γίνεται αἰσθητή· διότι οἱ τῶν ἡρωϊκῶν καὶ ὀρεινῶν ᾠσμάτων χοροὶ ἔχουσι τὰ βήματα ἐντονα, βίαια καὶ ὀλίγον πηδητικά, οἱ δὲ τῶν πόλεων, ἐρωτικοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον χοροί, ἔχουσι ταῦτα μαλακὰ καὶ ὀλίγον συρτά. Ἐνεκα δὲ τῆς διαφορᾶς ταύτης τῶν βηματισμῶν οἱ χοροὶ καθόλου διαιροῦνται εἰς δύο διακεκριμένους τάξεις· καὶ οἱ μὲν πρῶτοι καλοῦνται **πηδητικοί**, οἱ δὲ δεύτεροι **συρτοὶ** χοροί, οἵτινες ὁμολογουμένως ἔχουσι καὶ μείζονα χάριν.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὑπῆρχον παντοδαπὰ εἶδη χορῶν· ἔξ αὐτῶν δὲ διετηρήθησαν ἀμετάβλητοι, ὡς εἶχον τὸ πάλαι, οἱ **Ἑγκυκλοι**, ὁ **Γέρανος** καὶ ὁ **Λυγηρός**. Οἱ ἔγκυκλοι, ὡς δηλοῦται καὶ ἐκ τοῦ ὀνόματος, χορεύονται κυκλικῶς, οἷονεὶ περὶ τινὰ βωμόν. Ὁ δὲ γέρανος σχηματίζει διαφόρους περιελίξεις καὶ ἀνελίξεις, αἵτινες ἀπομιμοῦνται τὰς ἐν τῷ λαβυρίνθῳ περιόδους καὶ διεξόδους. Ὁ δὲ λυγηρὸς χορεύεται ὑπὸ δύο μόνον, συνήθως ὑπ' ἀνδρὸς καὶ γυναικός, οἵτινες ἐκτελοῦσι παντοειδεῖς λυγισμοὺς καὶ ἄλλας ἐλευθέρας κινήσεις. Οἱ ἀρχαῖοι ὀρχούμενοι αὐτὸν ὑπεκρίνοντο τὸν μῦθον τοῦ Πανὸς καὶ τῆς Σύριγγος.

Οἱ τὸν χορὸν ἀποτελοῦντες, ἄλλοτε ἄλλοι τὸν ἀριθμόν, ἔχονται πρὸς ἀλλήλους διὰ τῶν καρπῶν ἢ τῶν παλαμῶν. Εἰς τινὰς χοροὺς συμπλέκουσι τὰς χεῖρας ἐναλλάξ (ὡς λ. χ.

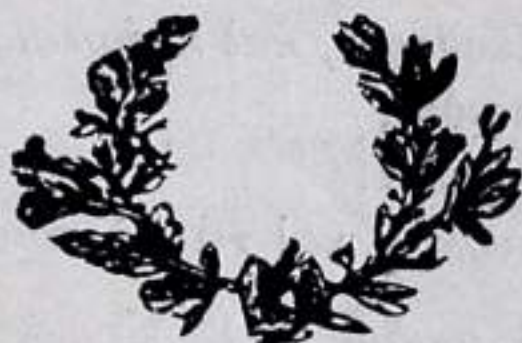
εἰς τὸν Μεγαρικόν). Εἷς τινὰς δ' ἄλλους ἐκτείνουσι τοὺς βραχίονας ἐπὶ τῶν ὤμων ἀλλήλων (ὡς λ. χ. εἰς τὸν Κρητικόν). Τὰ βήματα δὲ ἐκάστου χοροῦ διαφέρουσι κατὰ τε τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν περιπλοκὴν τῶν ποδῶν, καὶ θέον νὰ ὦσιν ἀνάλογα πρὸς τε τὸ μέλος καὶ τὴν ἔνοιαν τοῦ ᾄσματος, εἰς ὃ οὗτος εἶνε προσηρμοσμένος. Ὅρος ὅμως τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ πάντας τοὺς χοροὺς εἶνε, ὅπως ἐκάστη σειρὰ βημάτων ἀπολήγῃ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἀδομένου στίχου. (1)

Ὁ χορὸς διαιρεῖται εἰς δύο **ἡμιχόρια**, ἅτινα ὡς προείρηται, ᾄδουσι τοὺς στίχους ἐξ ὑπαμοιεύης. Ὁ πρῶτος δὲ τοῦ χοροῦ καλεῖται **κορυφαῖος**, ὁφείλει δὲ νὰ ᾄδῃ τῶν τοῦ χοροῦ, διότι αὐτὸς ρυθμίζει κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ τὰ βήματα αὐτοῦ. Ἐνίοτε δέ, πλὴν τῶν κανονικῶν, ἐκτελεῖ καὶ κινήσεις τινὰς ἐλευθέρως (ἀλλὰ πάντοτε μεμετρημένας καὶ σεμνάς). Οὗτος, ὡς καὶ ὁ τελευταῖος, ἔφερον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τῆς ἐλευθέρως χειρὸς στέφανον ἐξ ἀνθέων.

Τινὲς τῶν χορῶν ἀρμόζουσι μᾶλλον εἰς ἄνδρας (λ. χ. οἱ ἡρωϊκοί), τινὲς δὲ αὐτῶν μᾶλλον εἰς γυναῖκας· οἱ πλεῖστοι ὅμως χορεύονται παρ' ἀμφοτέρων. Ὅποτε δὲ συγχορεύωσιν ἀμφότεροι ὁμοῦ, τότε τάσσονται ἐν χορῷ παρ' ἓνα, καὶ τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ χοροῦ καλεῖται **ὄρμος**. Ἄλλοτε πάλιν σχηματίζουν δύο κύκλους, εἰς ὧν τὸν ἐσωτερικὸν τάσσονται αἱ γυναῖκες, καὶ τὸ σχῆμα τοῦτο καλεῖται χορὸς **δίκυκλος**.

Ἐκάστη χώρα ἔχει ἴδιον χορὸν, ὅστις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φέρει καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἄλλοι δὲ ὀνομάζονται εἴτε ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ᾄσματος, εἴτε ἐκ τοῦ δρῶντος ἐν αὐτῷ προσώπου, εἴτε ἐκ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἐποιήθησαν.

(1) Ὁ παρ' ἡμῖν γνωστὸς Κυρ. Α. Ἀνδρεόπουλος ὅστις τυγχάνει μουσικὸς ἄμα καὶ χοροδιδάσκαλος, εἰργάσθη μετὰ πολλῆς νοημοσύνης καὶ ἐπιμονῆς καὶ ἐρύθμισε τοὺς βηματισμοὺς τῶν διαφόρων χορῶν μεθοδικῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὴν μελωδίαν τῶν ᾄσμάτων, συντελέσας οὕτω νὰ ἀναδείξῃ πλήρη τὴν χάριν καὶ τὴν λαμπρότητα τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν χορῶν.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΖΑΛΟΓΓΟΥ

(Ὑπόρχημα πηδητικόν)

Ἦχε ἡγεῖα καὶ μένε κόσμε. Ἦχε, ἡγεῖα γλυκεῖα ζωή.
Καὶ σὺ δύστηνη πατρίδα, ἔχε ἡγεῖα παντοτεινή.

Ἦχετε ἡγεῖα βρυσούλαις,
Λόγγοι, βουνά, ραχούλαις.

Αἱ Σουλιώτισαις δὲν ἤμθαν, ἡὰ νὰ ζοῦνε μοναχά,
Ξέρουσιν πῶς καὶ νὰ ποθάνουν, νὰ μὴ στέργουν τὴ σκλαβιά.

Ἦχετε ἡγεῖα βρυσούλαις,
Λόγγοι, βουνά, ραχούλαις.

Σᾶν νὰ πᾶν σὲ πανηγῦρι, ἔς ἀνθισμένη πασχαλιά,
Μέσ' τὸν Ἄδη καταιβαίνουν, μὲ τραγούδια, μὲ χαρά.

Ἦχετε ἡγεῖα βρυσούλαις,
Λόγγοι, βουνά, ραχούλαις.

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ

(Ὑπόρχημα πηδητικόν)

Παιδιά μ' ἂν θέλτε ἑλευθεριά, καὶ κλέφταις νὰ γενῆτε.
 Νὰ πολεμᾶ—καλὰ παιδιά,
 Νὰ πολεμᾶτε τὴν Τουρκιά.
 Νὰ πολεμᾶτε τὴν Τουρκιά, καὶ νὰ μὴ προσκυνῆτε.

Ἄν θέλτε καὶ—καλὰ παιδιά, (α)
 Ἄν θέλτε καὶ νὰ μάθετε.
 Ἄν θέλτε καὶ νὰ μάθετε, κλέφταις τὸ πῶς θὰ ζῆστε,
 Ἐγὼ τὰ πάντα θὰ σᾶς ἴπῳ, ἐμένα νὰ ὀρωτῆστε.

Σαράντα χρόνους ἔκαμα, ἔς τοὺς κλέφταις καπετάνος,
 Τὸν ὕπνο δὲν ἔχόρτασα, ὅλονυχτις ἔς τὸ πόδι.
 Στροῦμα εἶχα τὰ ἔλατα, προσκέφαλο τὴν πέτρα,
 Γλυκὸ ψωμὶ δὲν ἔφαγα, ποτὲ κρασί δὲν ἔπια.

Λαμπρὴ ποτὲ δὲν ἔκαμα, ἀντίδωρον δὲν ἔπῃρα,
 Μάνας φωνὴ δὲ ἄκουσα, γλυκὰ νὰ μοῦ μιλήσῃ.
 Τὰ ἄστρα εἶχα ἥλιο, καὶ τὸ φεγγάρι λύχνο,
 Καὶ συντροφιά κλεφτόπουλα, καὶ τοῦ βουνοῦ τ' ἀγρίμα.

Τούρκων κεφάλια ἔκοβα, καὶ ἔκαμα τὰ χωριά τους,
 Νὰ ἑλευθερώσω τὴ γενιά, ἥθελ' ἀπ' τὴ σκλαβιά τους.
 Τώρα παιδιά μ' ἐγέρασα, ἔπесαν τὰ φτερά μου,
 Βλέπω τὰ δόλια ἄρματα, καὶ καίεται ἡ καρδιά μου.

Θυμᾶμαι τὰ ἤψηλὰ βουλά, καὶ ταῖς κρούες βρυσούλαις,
 Καὶ τὸ τραγοῦδι τὸ πρῶτ' ποῦ λέν αἱ περδικούλαις.
 Τόσος καιρὸς ἐπέρασε! Κ' οἱ Τούρκοι βασιλεύουν,
 Κι' ἀκόμ' τ' ἀδέλφια ἔστη σκλαβιά, Τούρκους πάντα δουλεύουν.

Τώρα καὶ σεῖς καλὰ παιδιά, τὰ ἄρματα ζωθῆτε,
 Πάρτε μανάδων σας εὐχή, καὶ ἔς τὰ βουν' ἀναβῆτε.
 Κι' ὅπου κι' ἂν ἀπαντήσετε, Τούρκοι μὴ λυπηθῆτε,
 Ὡς ποῦ νὰ δώσῃ ὁ Θεός, ἑλευθεριά νὰ ἴδῃτε.

(α) Ἡ ἐπὶ ὁδὸς «καλὰ παιδιά» ἢ «μαῦρα παιδιά» ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐφεξῆς εἰς πάντα ἀδόκον στίχον.

ΟΙ ΑΔΟΥΛΩΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

(Ὑπόρχημα πηδητικόν)

Κάτω ἔς τοῦ Βάλτου τὰ χωριά,
Ξερόμερο καὶ Ἀγραφα.

Καὶ ἔς τὰ πέντε βιλαέτια,
Ποῦ ἔνε τὰ πολλὰ τ' ἀδέλφια.

Ἐκ' εἶν' οἱ κλέφταις οἱ πολλοί,
Ὅλ' ἐνδυμένοι ἔς τὸ φλωρί.

Κάθονται καὶ τρῶν καὶ πίνουν
Καὶ τὴν Ἀρταν φοβερίζουν.

Γράφουν καὶ στέλλουν μιὰ γραφή,
Καὶ φοβερίζουν τὸν Κατῆ.

Γράφουνε καὶ ἔς τὸ Κομπότι,
Προσκυνοῦν καὶ τὸν Δεσπότη.

Συλλογισθῆτε το καλά,
Γιατὶ σᾶς καῖμε τὰ χωριά.

Πλάκωσε τ' ἄρματωλῆκι,
Καὶ ἐρχόμεστε ἅν λύκοι.

Γράφουν ἔς τὸν Ὀλυμπον ἠψυλά,
Νὰ καταβοῦνε τὰ παιδιὰ.

Νὰ διαβοῦν ἔς τὴν Ἐλασσῶνα,
Τόρα ποῦ ἔλυσαν τὰ χιόνια.

Νὰ συναχθοῦν ὅλοι ἐκεῖ,
Ὅπου νὰ κάμουνε βουλή.

Πῶς τοὺς Τούρκους νὰ βαρέσουν,
Ὅπ' ἔτους ἔβροῦν κι' ὅπου ἔμπορέσουν.

Τοῦρκοι μυαλὰ δὲν ἄλλαξαν,
Ὅλον τὸν τόπον ῥήμαξαν.

Ὅπου Τοῦρκος θὰ πατήσῃ,
Χόρτο ἢ γῆ δὲν θὰ βλαστήσῃ.

ΤΟ ΚΡΥΟ ΝΕΡΟ

(Ἑπόρχημα συρτόν)

- Θαυμάζω τὸ κρυὸ νερό,
Τὸ κρυσταλλένιο καὶ ἄγνό.
Ὅπόθεν καταβαίνει,
κι' ἀπὸ ποῖα πηγὴ νὰ ἔβγαινη.
- Ἀπὸ κρημνὸ κρημνίζεται,
Καὶ γλυκοκελαρεύεται.
Σὲ περιβόλι' μπαίνει,
ποῦ ἔν' ὅσων νύφη στολισμένη.
- Ποτίζει δένδρα καὶ κλαδιά,
καὶ εἶνε πάντα θαλλερά.
Ποτίζει λεμονίτσαις,
εὐμορφαις ὅσων κοπελίτσαις.
- Ποτίζει μὰ εὐμορφη μηλιά,
ὠραία ὅσων τριανταφυλλιά.
Ποῦ ἔχει τὸ χρυσὸ τὸ μῆλο,
Ὅπου λάμπει ὅσων τὸν ἥλιο.
- Ὅποιος τὸ κόψει κόβεται,
Καὶ ποτὲ δὲν σώζεται.
Ὅποιος τὸ φάγη πεθαίνει,
Καὶ ὅσων Ἀδην καταβαίνει.
- Ἴδὲ θὰ τὸ κόψω καὶ ἄς κοπῶ,
Ἄν τό'χη ἡ μοῖρά μου γραπτό.
Θὰ τὸ φάγω καὶ ἄς ποθάνω,
Κι' ἄλλη ἀγάπη ἔγὼ δὲν κάμνω.

Η ΑΗΔΩΝ

(Ὑπόρχημα συρτόν)

Ὅλα τὰ πουλάκια ζυγά, ζυγά,
Πετοῦνε ὅς τὸν αἶρα ὅλο χαρά.
Τὸ ἄμοιρο τ' ἀηδόνι ἔσαν ἔρημο,
Γυρίζει μέσ' τὰ δάση ὁλομόναχο.

Περπατεῖ κουρμμένο ἀπ' τὸν αἰτό,
Καὶ κυνηγημένο ἀπ' τὸν κυνηγό.
Μὲ τὴν γλυκερὰ φωνή του δὲν τραγουδεῖ,
Ἀλλὰ μοιρολογάει καὶ θρηνηδεῖ.

Εἶνε πάντα θλιμμένο καὶ περπατεῖ,
Καὶ τὸ μικρὸ παιδί του ἀναζητεῖ
Τ' ἀδικοσκοτωμένο τὸ μοναχό,
Ποῦ ἔνε ὅς τὸν ἄλλον κόσμον ἀπὸ καιροῦ.

Παίζει εἰς περιβόλι μ' ἄλλα παιδιὰ,
Συνάξουν λουλουδάκια τὰ ὀρφανὰ.
Ἐπέρασ' ἀπὸ τότε πολὺς καιρὸς,
Ἀλλὰ δὲν λησμονεῖται μάνας καὶ μὸς.

Μὲ τῆς ψυχῆς τὸν πόνον θὰ κελαδῇ,
Πάντα θὰ τὸ φωνάξῃ θὰ τὸ ζητῇ.
Ἐδῶ ὅς αὐτὸν τὸν κόσμον ποτὲ κανεῖς,
Δὲν εἶν' εὐχαριστημένος καὶ εὐτυχής.

Κι' αὐτὸ τὸ ἀηδονάκι ποῦ κελαδεῖ,
Κι' αὐτὸ εἶν' δυστυχησμένο κι' ὅλο θρηνεῖ.

Σημ. Κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἡ Ἀηδὼν ἐφόρευσε κατὰ λάθος τὸν μονογενῆ υἱὸν τῆς Ἥρας Ἴτυλον. Διὰ τὴν μεγάλην τῆς λύπην ὁ Ζεὺς μετεμόρφωσεν αὐτὴν εἰς πτηνόν, ἀηδόνα, ἣτις καὶ οὕτως ἐξακαλουθεῖ θρηνοῦσα τὸ τέκνον πῆς.

Η ΜΥΡΣΙΝΗ

(Συριός)

Σὲ περι—σὲ περιβολάκι ἔμπαίνω,
Μὲ μυρτιάς—μὲ μυρτιάς περιπλεγμένο.
Μὲ μυρτιάς—μὲ μυρτιάς, περιπλοκάδες,
Δάφνες καὶ—δάφνες καὶ ἀναδενδράδες.

Βλέπω λε—βλέπω λεμονιά ἔς τὴ μέση,
Ποῦ λυγί—ποῦ λυγίζεται νὰ πέση.
—Λεμονιά—λεμονιά ἔλῃσέ με.
Ἐνὰ λεμό—ἐνὰ λεμόνι δάνεισέ με.

—Τὰ ἔχει ἀφέν—τὰ ἔχει ἀφέντης μετρημένα,
Νὰ μὴ λεί—νὰ μὴ λείψῃ οὔτε ἓνα.
—Λεμονιά—λεμονιά ἔπακουσέ μου,
Δὲ λειμό—δὲ λειμόνια χάρισέ μου.

—Εἶν' τοῦ Κύ—εἶν' τοῦ Κύρη ποῦ μ' ὁρίζει,
Τῆς Κυράς—τῆς Κυράς ποῦ μὲ ποτίζει.
Πάω νὰ κό—πάω νὰ κόψω ἓνα λεμόνι,
Καὶ ἡ λε—καὶ ἡ λεμονιά θυμώνει.

Ἄρχισε—ἄρχισε καὶ νὰ φωνάζῃ,
Τὸν περι—τὸν περιβολάρι κρᾶζει.
—Λεμονιά—λεμονιά μου συλλογίσου,
Πῶς θὰ ῥθῇ καιρὸς θυμήσου.

Νὰ παληώ—νὰ παληώσης, νὰ γηράσης,
Καὶ νὰ κι—καὶ νὰ κιτρινοφυλλιάσης.
Θὰ σοῦ φύ—θὰ σοῦ φύγῃ ἡ δροσιὰ σου,
Καὶ θὰ μα—καὶ θὰ μαρανθῇ ἡ καρδιά σου.

Θὰ σοῦ πέ—θὰ σοῦ πέσουν καὶ τὰ φύλλα,
Θὰ σοῦ ξε—θὰ σοῦ ξεραθῇ καὶ ἡ ρίζα.
Κι' ἀπ' ἐδῶ—κι' ἀπ' ἐδῶ θὰ σὲ πετάξουν,
Καὶ γὰ ξύ—καὶ γὰ ξύλο θὰ σὲ κάψουν.

Ο ΕΡΩΤΟΛΗΨΤΟΣ

(Συρτός)

Τρελλάθηκα

Τρελλάθηκα μανούλα μου.

Τρελλάθηκα μανούλα μου

διὰ μὲν γειτονοπούλα μου.

Πέντε χρόνους

Πέντε χρόνους τὴν ἀγαπῶ,

Πέντε χρόνους τὴν ἀγαπῶ,

καὶ ἔντροπέμμαι νῦν τῆς τὸ εἰπῶ.

Σύρε μανὰ μ'

Σύρε μανὰ μ' κι' εἰπέ της το.

Σύρε μανὰ μ' κι' εἰπέ της το,

καὶ ὁμολογησέ της το.

Πηρέ τὴ ρό

Πῆρε τὴ ρόκα της καὶ ἔπει.

Ἐπῆρε τὴ ρόκα της καὶ ἔπει,

ἔβρηκε τὴν κόρη ποῦ κενιᾶει.

Ὡρα καλὴ

Ὡρα καλὴ σου λυγερή.

Ὡρα καλὴ σου λυγερή

σοῦ δίνω καὶ καλὴ εὐχή.

Καλῶς τὴ μά

Καλῶς τὴ μάνα τὴ χρυσή,

Καλῶς τὴ μάνα τὴ χρυσή,

ποῦ καλὸ λόγο θὰ μοῦ εἰπῇ.

Κόρη μ' ὁ γυιὸς

Κόρη μ' ὁ γυιὸς μου σ' ἀγαπεῖ.

Κόρη μ' ὁ γυιὸς μου σ' ἀγαπεῖ,

καὶ ἔντροπέται νῦν σοῦ τὸ εἰπῇ.

Ἄν μ' ἀγαπᾷ

Ἄν μ' ἀγαπᾷ τί ἔντροπέται.

Ἄν μ' ἀγαπᾷ τί ἔντροπέται,

τὰ λόγια τί τὰ θέλετε.

Φερτέ στεφά

φερτέ στεφάνη καὶ παπᾶ.

Φέρτε στεφάνη καὶ παπᾶ,

φερτέ κουμπάρο καὶ βιολιά.

Η ΦΙΛΟΜΗΛΑ

(Συγτὸς)

Τὸ ἀηδονάκι τὸ μικρό, ἴθελα νὰ τὸ ἡμερώσω.

Μὲ μέλι τὸ—μὲ μέλι τὸ ἐτάγιζα,

Μὲ μέλι τὸ ἐτάγιζα, τὸ ἴποτιζα μὲ μόσχο.

Κι' ὅταν τὸ ἐ—κι' ὅταν τὸ ἐξημέρωσα,

Κι' ὅταν τὸ ἐξημέρωσα, κ' ἐγλυκοκελαδοῦσε,

Μὲ μελωδί—μὲ μελωδίαν πάντοτε,

Μὲ μελωδίαν πάντοτε, πρῶτ' μὲ ἐξυπνοῦσε.

Καὶ ἦτον τοῦ—καὶ ἦτον τοῦ σπητιοῦ χαρά,

Καὶ ἦτον τοῦ σπητιοῦ χαρά, ὅλοι τὸ ἀγαποῦσαν,

Καὶ οἱ γείτονες—κ' οἱ γείτονες τὸ ἰχαίροντο,

Κ' οἱ γείτονες τὸ ἰχαίροντο, καὶ μοῦ τὸ ἐπαινοῦσαν.

Μὰ κακὴ ὥ—μὰ κακὴ ὥρα ἔτυχε,

Μὰ κακὴ ὥρα ἔτυχε, κι' ἀνοιξε τὸ κλωβάκι,

Καὶ μυστικὰ—καὶ μυστικὰ κι' ἀθόρυβα,

Καὶ μυστικὰ κι' ἀθόρυβα, ἔφυγε τ' ἀηδονάκι.

—Ποῦ ἴπηγες καὶ—ποῦ ἴπηγες καὶ ποῦ ἴπέταξες,

Ποῦ ἴπηγες καὶ ποῦ ἴπέταξες, πουλί μ' ἀγαπημένο.

Ἐφυγες καὶ—ἔφυγες καὶ δὲν ἴγύρισες,

Ἐφυγες καὶ δὲν ἴγύρισες, ἴσαν νὰ ἴσον πικραμένο.

—ἴπηγα ἴστα ὅ—ἴπηγα ἴστα ὅρη τὰ ἴψηλά,

ἴπηγα ἴστα ὅρη τὰ ἴψηλά, νὰ πλέξω τὴ φωλιά μου.

Κρυμμένο μὲ—κρυμμένο μέσα ἴστα κλαδιά,

Κρυμμένο μέσα ἴστα κλαδιά, ν' ἀνοίξω τὰ πουλιά μου.

Θέλω νὰ ζή—θέλω νὰ ζήσω ἴς τὰ βουνά,

θέλω νὰ ζήσω ἴς τὰ βουνά, νὰ ἴχω τὴν ἴλευθεριά μου,

Μὲ τὰ πουλά—μὲ τὰ πουλάκια τ' οὐρανοῦ,

Μὲ τὰ πουλάκια τ' οὐρανοῦ, νὰ ἴχω τὴν συντροφιά μου.

Κι' ἴαν μ' ἀπαντή—κι' ἴαν μ' ἀπαντήση γέρακας,

Κι' ἴαν μ' ἀπαντήση γέρακας, καὶ πάρῃ τὴν ζωὴν μου,

ἴθυμήσω τό—ἴθυμήσου τὸ ἀηδονάκι σου,

ἴθυμήσου τὸ ἀηδονάκι σου, ἴσαν βλέπεις τὸ κλωβίμου.

Τρεῖς ἴμέραις δὲν—τρεῖς ἴμέραις δὲν ἐπέρασαν,

Τρεῖς ἴμέραις δὲν ἐπέρασαν, ἴπετοῦς ἴνα γεράκι,

Κρατοῦσε καὶ—κρατοῦσε καὶ ἴς τὰ νύχια του,

Κρατοῦσε καὶ 'ς τὰ νύχια του, ἓνα μικρὸ πουλάκι.
 Σπαρτάριζε—σπαρτάριζε, ἐφώναζε,
 Σπαρτάριζε, ἐφώναζε, βοήθειαν ζητοῦσε,
 Μοῦ 'φάνη πῶς—μοῦ 'φάνη πῶς μὲ ἔκραζε,
 Μοῦ 'φάνη πῶς μὲ ἔκραζε, καὶ μ' ἀποχαιρετοῦσε.
 'Αηδόνι κά—'αηδόνι καλλικέλαδο,
 'Αηδόνι καλλικέλαδο, δὲν θὰ σὲ λησμονήσω,
 θὰ ἔχω πό— θὰ ἔχω πόνον 'ς τὴν ψυχὴν,
 θὰ ἔχω πόνον 'ς τὴν ψυχὴν, ὅσον καιρὸν κι' ἂν ζήσω.

ΥΠΟΡΧΗΜΑ ΧΙΑΚΟΝ

(Συρτός)

Κάτω 'ς τὸ γιαλό, κάτω 'ς τὸ περιγιάλι,
 Κάτω 'ς τὸ γιαλὸ κοντή, νεραντσούλα φουντωτή.
 Πλύνουν Χιώτισαις, πλύνουν Σμυρنيωτοπούλαις,
 Πλύνουν Χιώτισαις κοντή, νεραντσούλα φουντωτή.
 'Επλεν' ἄπλωναν, καὶ μὲ τὴν ἄμμον παίζουν,
 ἔπλεν' ἄπλωναν κ. ν. φ.
 Πλύνουν καὶ γελοῦν, καὶ γλυκοτραγουδοῦνε,
 πλύνουν καὶ γελοῦν κ. ν. φ.
 Κι' ἀπ' τὴν εὐμορφιά, κι' ἀπ' τὰ πολλὰ τους κάλλη,
 Κι' ἀπ' τὴν εὐμορφιά κ. ν. φ.
 Ποῦτονε ἢ μιὰ καλύτερη ἀπ' τὴν ἄλλη,
 Ποῦτονε ἢ μιὰ κ. ν. φ.
 'Ελαμπ' ὁ γιαλός, κι' ὅλο τὸ περιγιάλι,
 'Ελαμπ' ὁ γιαλὸς κ. ν. φ.
 Περνοῦσε καὶ παρᾶς, μὲ μιὰ μικρὴ βαρκούλα,
 Περνοῦσε καὶ παρᾶς κ. ν. φ.
 Ποῦ 'χε ἓνα ροφό, 'ς τὰ δύχτια του πιασμένον
 Ποῦ 'χε ἓνα ροφὸ κ. ν. φ.
 'Θάμβωσε κι' αὐτός, καὶ ξέφυγε ὁ ροφός του,
 Καὶ 'σὰν ψάρι ὁ πτωχός, πιάστηκε 'ς τὰ δύχτια αὐτός.

Η ΔΑΦΝΗ

(Συρτός)

Εἰς ὠραῖον περιβόλι.
 Δάφνη καὶ Μυρτιά μαλώνει.
 Κ' ἡ Μυρτιά τῆς Δάφνης λέγει.
 Μὲ παράπενον καὶ κλαίει.
 — Δάφνη 'πῆρες μου κλωνάρι. .
 Ποῦ'χε ἓνα μαργαριτάρι.
 — Δὲν σοῦ 'πῆρα 'γὼ κλωνάρι.
 Μὰ τ' ἄστροι καὶ τὸ φεγγάρι.
 "Αν σοῦ 'πῆρα 'γὼ κλωνάρι.
 Μὴ μοῦ μείνη ἀπομεινάρι.
 Πώποτε νὰ μὴν ἀνθίσω,
 Κι' ὥς τὴν ρίζα νὰ σαπίσω.

Η ΑΠΟΚΡΗΑ

(Συρτός)

"Ω καλῶς ἦλθες καὶ πάλι,
 Ἦ χρουσῇ ἀποκρηά.
 Μὲ τὰ γέλοια. μὲ τὴ χάρι.
 Μὲ χοροὺς καὶ μὲ χαρά.
 Παραιτῆτε ταῖς φροντίδαις,
 Ποῦ θολώνουν τὰ μυαλά.
 Στολισθῆτε μὲ μυρσίναις,
 Καὶ καλέστε τὰ βιολιά.
 "Ας γενῇ ὀλονυχτία,
 Καὶ χορὸς ὥς τὸ πρωῒ.
 Γιατί ἔρχεται νηστεία,
 Καὶ μεγάλη σαρακοστή.
 Ζήτω ἡ τρέλλα. Τοῦτο μόνον,
 "Ας τὸ μάθουν οἱ πολλοί.
 "Οτι μὰ φορὰ τὸν χρόνον,
 Πρέπει νὰ 'μεθα τρελλοί.

ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΔΕΝΔΡΙ

(Πηδητικὸς)

Ποῦς εἶδε πράσινο δένδρι,
Μαυρομματούσα καὶ ξανθή.

Νὰ ἔχη καὶ γεράνια φύλλα,
Μαῦρα ῥάτια μαῦρα ῥοείδια.

Καὶ ὅτῃν κορφή πετούμενα,
Νὰ κελαδοῦν χαρούμενα.

Καὶ ὅτῃ ρίζα κοῦα βρούσι,
Ὅποιος πιεῖ θὰ τὸν δροσίση.

Καὶ ἔσκυφα νὰ πῶ νερό,
Νὰ σβύσω ἀγάπης τὸν καῦμό.

Καὶ εἶδα τὰ μαῦρα ῥάτια,
Ποῦ ἦταν δροσὰ γεμάτα.

Κι' ἐπесе τὸ μαντήλι μου,
Ποῦ τὸ ἔπαινούσαν οἱ φίλοι μου.

Τὸ χρυσοκεντημένο,
Μὴ χάρα ἦταν τὸ καῦμένο.

Ὅταν μοῦ τὸ ἔκεντούσανε,
Κοράσια τραγουδούσανε.

Τρία πάρθενα κοράσια,
Ἐὰν τοῦ Μάη τὰ κεράσια.

Τὸ ἵνα ἐκέντησεν αἰτό,
Ὅλο μετάξι καὶ χρυσό.

Καὶ τὸ ἄλλο ἓνα γεράκι,
Ὅπου κυνηγᾷ πουλάκι.

Τὸ τρίτον ἓνα γερανὸ,
Ποῦ πέτεται ὅτῃν οὐρανό.

Ἐψηλὰ ἀπ' τὴ φωλιά του,
Ποῦ ἔχε τὰ μικρὰ παιδιὰ του.

Τῆς Μοίρας μ' ἦτανε γραπτό,
Νὰ ἵπῳ ὅτῃ βρούσι γὰ νερό.

Καὶ δίχως νὰ τὸ θελήσω,
Μαῦρα ῥάτια ν' ἀπαντήσω.

Κι' ἔχασα τὸ μαντήλί μου,
Μεγάλη εἶν' ἡ λύπη μου.

Ὅποιος ἔρει καὶ μοῦ τὸ φέρει,
Θὰ τοῦ δώσω ὅσα κι' ἂν θέλῃ.

Σημ. Μέλπεται ὡς τὸ «Οἱ ἀδούλωτοι Ἕλληνες».

Ο ΘΕΜΕΛΙΩΜΕΝΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

(Πηδητικὸς)

Ἀνάμεσα τρεῖς θάλασσαις,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Πύργος θεμελιωμένος,
 Ποῦ εἶνε στοιχειωμένος,
 Κι' ἐπάνω κόρη κάθητο,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Καὶ τὰ φλωρὰ ἀρμαδιάζει,
 Κ' ἓνα, ἓνα ἔξετάζει.
 Τὰ ἔξεταζε, τ' ἀρμάθιαζε,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Δώδεκ' ἀρμάθαις κάμνει,
 Ποῦ δὲν ταῖς ἔχει ἄλλη.
 Ταῖς ἔξη βάλλει 'ς τὸ λαιμό,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Ταῖς ἔξη 'ς τὸ κεφάλι,
 Λάμπει τὸ περιγιάλι.
 Ἡ ἔβγα ἦλπε μ' ἢ θὰ 'βγῶ,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Ἡ λάμπε ἢ θὰ λάμπω,
 Πολλαῖς καρδιαῖς θὰ κάψω.
 Καὶ σὺ ἂν λάμψης ἦλπε μου,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Μαραίνεις τὰ χορτάρια,
 Καὶ τὰ γλωρὰ βλαστάρια.
 Ἐγὼ ἂν λάμπω ἦλπε μου,
 Τριανταφυλλάκι κόκκινο.
 Μαραίνω παλληκάρια,
 Τῆς Χώρας τὰ καμάρια.

Τὰ δλόξανθα μαλλιά,
 Ρίχνουν φλόγα καὶ φωτιά.
 Τὸ ἀηδόνι τὴν αὐγή,
 Γλυκὰ γιὰ σένα κελαδεῖ.
 Σὰν εὐμορφη πορτοκαλιά,
 Εἶσαι μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά.

Η ΧΡΥΣΗ ΟΙΚΟΚΥΡΑ

Ὑπανδρεύτηκα καὶ ᾠῆρα, μιὰ γυναῖκα καλομοῖρα.
 Τὴ δευτέρα ἔχει γιορτή, τρίτη κάμνει προσευχή.
 Τὴν τετάρτη γιὰ τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν πέμπτη γιὰ τὰ ᾠμάτια.
 Τὴν παρασκευὴ ζυμώνει, τὸ σαββάτο ξεφαντώνει.
 Καὶ τὴν κυριακὴ ἐρώτα «πλάνουν σήμερα τὴ ρώκα ;»
 Ἦλθε μιὰ καλὴ δευτέρα, κ' ἔκλωθε ὅλη τῇ ᾠέρα.
 Ἐκλωσ' ἓνα κουβαράκι, ὅσον ἓνα ρεβιθάκι.
 Σκέφθηκε νὰ τὸ φυλάξῃ, μὴ ὁ σκόρος τῆς τὸ βλάβῃ.
 Ἀλλὰ τὸ ἦτορ' ὁ ποντικός, ποῦ εἶνε πάντα πονηρός.
 Τ' ἄρπαξε γιὰ τὰ τὸ φάγῃ, τὸ γὰρ τὸν κυνηγάει.
 Κ' ἐτραβοῦσαν τὸ κουβάρι, ποῖο ἀπ' τὰ δύο νὰ τὸ πάρῃ.
 Κι' ἀπ' τὴν πάλῃ τὴν πολλή, ἔξιτυλίχθη ἡ κλωστή.
 Ἄκουσε τὴν ταραχή, κ' ἔτρεξεν εὐθὺς νὰ ἰδῇ.
 Κι' εἶδε ἐκεῖ ἑξαφνικά, τὴν μεγάλη συμφορά.
 Καὶ τὸ σιῆθος ἐκτυποῦσε, τὰ μαλλιά της ἐμαδοῦσε.
 Ἐβᾶλε καὶ ταῖς φωναῖς, ποῦ ᾠρέξαν κι' ἀπ' ταῖς γειτονναῖς.
 Κι' ἔστησε καὶ μοιρολόγι, καὶ ἐκλαίγαμεν ᾠεῖς ὅλοι.
 Κι' ἀπ' τὴν λύπη τὴν μεγάλη, εἶπ' ὅτι τῆς ἦλθε ζάλη.
 Πέντε ἡμέραις ἐκοιμᾶτο, κι' ἄλλαις πέντε ἔχασμᾶτο.
 Ἦλθε νὰ τὴν ᾠδῇ κ' ἡ θείτσα, μὲ μιὰ γεμάτη τσίτσα.
 Ὡ καλῶς τηνε τὴν θειά μου, ποῦ μοῦ ᾠφερε τὴ γιάτρισσά μου.
 Ἐπῆαν, ἔπῆαν καὶ αἱ δύο, καὶ ἐστήσαν τὸ χορό.
 Χόρευαν ὅλη τὴ νύκτα, ὥς ποῦ κένωσαν τὴν τσίτσα.
 Καὶ τῆς ᾠέρασε κ' ἡ ζάλη, ποῦ ᾠχε ὥς τότε ᾠς τὸ κεφάλι.
 Τὸ πρωῒ εἶχε πεινάσει, τὸ κλειδὶ τὸ εἶχε χάσει.
 Μ' ἔρριψ' ἄγρια ματιά, καὶ μοῦ εἶπε καθαρά.
 «Ἦ μοῦ δίδεις νὰ πονίσω, ἢ εὐθὺς θὰ σὲ χωρίσω.

"Ἡ συρὲ νὰ μοῦ ψονίσῃς, ἢ θὰ τὸ μετανοήσῃς».
 "Ἐτρεξα ψόνιο νὰ στείλω, τί 'φοβήθηκα τὸ ξύλο.
 Καὶ δὲν 'γύρισα 'ς τὸ σπῆτι, μὴ μὲ σύρῃ ἀπ' τὴ μύτη.
 "Ἀχ! αὐτὸς ὁ ποντικός, κακοῦργος εἶν' ὁ βδελυρός.
 "Ἡ γάτα τόρα ἄς σκεφθῇ, πῶς πρέπει νὰ τιμωρηθῇ,
 Ποῦ ἔκαμε τόσο κακό, μέσα 'δῶ 'ς τὸ σπητικό.
 Νὰ χαλάσῃ τὸ κουβάρι, νὰ 'χῃ βάσανο αὐτὴ πάλι,
 Νὰ τὸ τυλίξ' ἀπ' τὴν ἀρχή, χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν βοηθῇ.
 "Ἐχει δίκαιο ἡ καυμένη, ποῦ 'νε τόσον ὠργισμένη.
 Κ' ἤθελε νὰ μοῦ ταῖς βρέξῃ, ἂν κι' ἐγὼ δὲν εἶχα φταίξει.
 Αὐτὸ τὸ κάμνει δὰ συχνά, διότι λέγει μ' ἀγαπᾷ.
 Τοῦτο κι' ὁ Θεὸς πρεσβεύει, κι' ὅποιον ἀγαπᾷ παιδεύει.
 "Ἐχει ὅλα τὰ καλά, κ' εἶν' χρυσὴ νοικοκυρά.
 Αὐτὸ ὅλοι μοῦ τὸ λέγουν, καὶ νομίζω μὲ ζηλεύουν,
 "Οἱ' ἐπέτυχα γυναῖκα, κι' ἀντὶ μῶς ἄς εἶχα δέκα.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Μὲ 'γέλασε ἡ χαυυγή, ὁ ἄστερας κ' ἡ Πούλια,
 Καὶ 'βγῆκα ἀπάνω στὰ βουνά, 'ψηλὰ στὰ κορφοβούνια,
 Καί 'πεσα ν' ἀποκοιμηθῶ, λίγον ὕπνον νὰ πάρω.
 Κι' ἀκούω τὸν ἄνεμον κ' ἡχεῖ, καὶ ταῖς ὀξυαῖς 'ποῦ τρίζουν.
 Κι' ἀκούω γερακιῶ γωνή, συριγματιὰ πειρίτη.
 Καὶ παρεκείθε πέρδικα, νὰ μικροκαταργιέται.
 Νὰ καταργιέται τὸν αἰτό, καὶ νὰ τὸν βλασφημάει.
 'Αετὲ νὰ πέσ' ἡ μύτη σου, νὰ πέσουν τὰ πτερά σου.
 Νὰ πέσῃς ἀπὸ τὰ 'ψηλά, νὰ σύρεσαι 'ς τὸ χῶμα.
 Νὰ σὲ μαθήσ' ἡ ἀλεποῦ, σκολίγια νὰ σὲ φάγουν.
 Ποῦ ἔφαγες τὸ 'ταῖρι μου, κι' ἔμεινα μοναχὴ μου.
 Καὶ περπατῶ 'σὰν τὴν τρελλή, τ' ἐρήμωσ' ἡ φωλιά μου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050336

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΒΔΟΜΑ

Τερμάται λεπτά 30

